

Sygn. akt II PK 208/18

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z powództwa I. M. G.
przeciwko Krajowemu Ośrodkowi Wsparcia Rolnictwa w W.
o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,
odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 20 sierpnia 2019 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 8 czerwca 2018 r., sygn. akt IV Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i nie
obciąża powódki kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 czerwca 2018 r., IV Pa (...), Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O.- na skutek apelacji pozwanego Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa w W., zmienił wyrok Sądu Rejonowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w O. z dnia 21 lutego 2018 r. i oddalił powództwo (pkt I), nie obciążając powódki kosztami procesu - w sprawie z powództwa I. M. G. o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, odszkodowanie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd drugiej instancji wskazał, że w ustalonym stanie faktycznym, fakt dokonanych u pozwanego zmian organizacyjnych i likwidacji stanowiska pracy powódki nie budzi wątpliwości, a na pracodawcy nie ciążył

prawny obowiązek zatrudnienia powódki na innym stanowisku pracy. W ocenie Sądu, wypowiedzenie umowy o pracę powódce zawierało rzeczywiste i zasadne przyczyny (art. 30 § 4 k.p.), natomiast kryteria wskazane i zastosowane wobec powódki (zawarte w oświadczenie woli pracodawcy o wypowiedzeniu łączącego strony stosunku pracy), były właściwe, zdefiniowane i znane pracownikowi. Tym samym zebrany materiał dowodowy dawał podstawy do uznania, że pozwany wypowiadając powódce umowę o pracę nie naruszył wymogów formalnych wypowiedzania umów o pracę, zaś wypowiedzenie było zasadne w rozumieniu art. 45 § 1 k.p.

W skardze kasacyjnej od tego wyroku, zaskarżając go w całości, pełnomocnik powódki zarzucił naruszenie prawa materialnego – art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 30 § 4 k.p. przez ich błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że „zwolnienie pracownika zatrudnionego na stanowisku kierowniczym w związku z likwidacją stanowiska pracy wymaga porównania jego sytuacji do sytuacji innych pracowników tylko jednej komórki organizacyjnej, podczas gdy konieczne jest porównanie jego sytuacji do sytuacji innych pracowników zatrudnionych u pracodawcy w ramach tej samej grupy (kierowników) i dopiero dokonanie wyboru pracownika do zwolnienia z tej grupy może być uznane za przeprowadzone prawidłowo i zgodne z prawem”, art. 45 § 1 k.p. w związku z art. 30 § 4 k.p. w związku z art. 8 k.p. w związku z art. 382 k.p.c. przez ich niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że „pracodawca nie narusza wymogów formalnych wypowiedzania umów o pracę, a wypowiedzenie umowy o pracę jest zasadne, w sytuacji gdy pracodawca wskazuje pracownikowi nieprawdziwe i gołosłowne, nieznajdujące żadnego potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym kryteria doboru do zwolnienia”. Zarzucił także naruszenie przepisów postępowania – art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. poprzez „pominięcie przez Sąd drugiej instancji części zebranego w sprawie materiału dowodowego (...), które to uchybienia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż w ocenie Sądu drugiej instancji wobec braku poważnych dysproporcji pomiędzy porównywanymi pracownikami wypowiedzenie powódce umowy o pracę było zasadne” oraz art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. poprzez „pominięcie przez Sąd drugiej instancji części zebranego w sprawie materiału dowodowego (...), które to

uchybień mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, gdyż w bezpodstawny sposób doprowadziły do zaniżenia posiadanego przez powódkę wykształcenia i kwalifikacji zawodowych”, art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 382 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. polegające na „braku odniesienia się przez Sąd drugiej instancji do całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i wyciągnięciu wniosków stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, które nie mają oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym, które to uchybień mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy”.

W oparciu o powyższe zarzuty, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez oddalenie apelacji, wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania, w tym kosztach postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z uwagi na naruszenia przepisów postępowania, jakich dopuścił się Sąd drugiej instancji pomijając część zebranego w sprawie materiału dowodowego i nie odnosząc się do całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie oraz wyciągając wnioski, które nie mają oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym oraz naruszenia prawa materialnego, które doprowadziły Sąd Okręgowy do wydania błędnego wyroku.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pełnomocnik pozwanego wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi kasacyjnej wraz z orzeczeniem o kosztach postępowania kasacyjnego, w tym kosztach zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma uzasadnienia.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Jeśli wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazuje na oczywistą zasadność skargi (tak jak w ocenianej sprawie), to w jego uzasadnieniu powinny się znaleźć odpowiednie wywody potwierdzające tę okoliczność. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurystycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494 oraz z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNP 2003 nr 18, poz. 437). Powołanie się przez autora skargi kasacyjnej na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje go zatem do przedstawienia wywodu prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną, tj. podlegającą uwzględnieniu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09, LEX nr 585777 oraz z dnia 3 lutego 2010 r., II PK 304/09, LEX nr 602695). Innymi słowy, jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2010 r., V CSK 459/09, LEX nr 602638). Należy też przypomnieć, że podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania - z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. - niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego. W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście

nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13 - LEX nr 1380967).

Powyższych pełnomocnik wnioskodawcy nie spełnił, natomiast uzasadnienie skargi kasacyjnej w istocie sprowadza się do polemiki z oceną ustaleń faktycznych dokonaną przez Sąd drugiej instancji, co do zasadności przyczyn wypowiedzenia łączącej strony umowy o pracę.

Na marginesie tylko należy wskazać, że orzecznictwie Sądu Najwyższego jest ugruntowany pogląd, według którego dobór pracownika do zwolnienia - w razie ograniczenia zatrudnienia - należy do pracodawcy, a jego zakwestionowanie jest możliwe, gdy między pracownikiem zwalnianym a pozostałymi istnieją poważne dysproporcje co do kwalifikacji zawodowych, wykształcenia, przydatności na danym stanowisku, sposobu wykonywania obowiązków pracowniczych itp. (por. wyrok z dnia 5 listopada 1979 r., I PRN 133/79, OSNCP 1980 nr 4, poz. 77 oraz wyrok z dnia 27 listopada 1997 r., I PKN 401/97, OSNAPiUS 1998 nr 18, poz. 542). Trzeba też mieć na uwadze, że gdy rozwiązanie umowy o pracę dotyczy pracownika wybranego przez pracodawcę z większej liczby pracowników zatrudnionych na takich samych stanowiskach pracy, przyczyną tego wypowiedzenia są nie tylko zmiany organizacyjne (ewentualnie redukcja zatrudnienia), ale także kryteria doboru pracownika do zwolnienia. Wynikający z art. 30 § 4 k.p. wymóg wskazania przyczyny wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony jest ściśle związany z możliwością oceny jego zasadności w rozumieniu art. 45 § 1 k.p.

Tym się kierując, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie obciążając powódki kosztami postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c.